

ZGODNJA DANICA.

KATOLISK CERKVEN LIST.

"Danica" izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik. izide "Danica" dan poprej

Tečaj XLII.

V Ljubljani, 15. sušca 1889.

List II.

Iz zlatomašne okrožnice papeža Leona XIII.

(Dalje.)

„Kolika zla da so se porodila iz teh vzrokov človeški družbi, vidimo skorej vsak dan. Strup napačnih nauk se je naglo razlil v življenje ter prešinil očitne razmere: brezboštvo rodilo je gerde pošasti in pogubljive bolezni, katere pa so ne le mogle, ampak doslednje tudi morale se poroditi iz takih nauk. Očitno je, ako se zaverže katoliška vera, katere božji vir je vendar tako jasno dokazan, kako ne bi se temveč zavergla vsaka druga vera, katera se ne more ponášati s tako očitnimi znamenji, ki človeka silijo verovati? Ako duša ni bistveno od telesa različna, in vsled tega po telesni smerti ne preostane nikakoršnega upanja na srečno večnost, zakaj neki se trudimo in borimo, da strasti pokorne storimo umu? Potem bilo bi največje dobro človeku uživati vgodnosti in slasti tega življenja. Ker pa ga ni človeka, katererega ne bi že njegova narava gnala, da išče srečno življenje, smel bi vsak po pravici drugemu uzeti, kar more, da bi tako na stroške drugih v obilnosti živel. In nobena oblast nima tolike moči, da bi mogla dovolj ukrotiti razberzdane strasti; kajti je naravna posledica, da ako se zaverže najvišja in večna oblast zapovedujočega ali prepovedujočega Boga, mora se zdrobiti moč človeških postav ter se omajati vsaka posvetna oblast. Isto tako mora se v svojih temeljih omajati društveno življenje ljudi, ako jih nenasitljiva poželjivost naganja k neprestanemu boju s tem, da se trudijo nekteri že nakopičeno imetje varovati, drugi pa to, kar poželijo, si pridobiti.“

Sv. Oče naslednjič obravnavajo pomočke in pota, kako bi se mogel svet poboljšati, spreobrniti se, v pravi kolovoz zakerniti. Pravijo namreč:

„Na to ravno teži naš vek. Vendar pa je nekaj, kar nas tolaži žalujoče vsled zlegov sedanjega časa ter nam polni serec z boljšim upanjem. Bog namreč „je vstvaril vse, zato da je, ter je ozdravljive storil narode zemlje!“¹⁾ Kakor pa ves ta svet se ne more drugač ohraniti kakor po moči in previdnosti tistega, po katerega volji je bil vstvarjen, enako morejo se tudi ljudje poboljšati le po moči tistega, katerega dobrotljivost jih je poklicala od pogina v življenje. Kajti človeški rod je Jezus Kristus enkrat sicer odrešil s svojo Kervijo, toda neusahljiva je in vedno ostane moč tolikega dela in tolikega daru: „in ni ga v kom drugem zveličanja“²⁾. Zato se borijo sicer za pravico oni, ki skušajo ugasiti naraščajoči plamen človeških strasti s postavami, katere mu stavijo nasproti; toda ti naj bodo prepričani, da ne bode njihov trud nobenega ali le zelo nezdaten sad rodil, dokler bodo terdovratno zametavali moč sv. evangelija ter ne bodo hotli se poprijeti sv. Cerkve kot pomočnice. S tem se bodo zacelile rane človeštva, ako bodo vsi v zasebnem in očitnem življenji premenili svoje misli ter se povernili k Jezusu Kristusu in nastopili pot kerščanskega življenja.“

„Vsega kerščanskega življenja najpoglavitejša stvar pa je, da se ne vdamo spridenosti tega sveta, marveč da se stanovitno proti njej borimo. To dokazujejo vse besede in dela, postave in vstanove, življenje in smert Jezusa, začetnika in dopolnovavca sv. vere. In zato, dasi nas spridenost nature in popačenost nprav-

¹⁾ Sap. I., 14. — ²⁾ Act. IV., 12.

nosti vse drugim vleče, moramo vendar hiteti v določeni nam boj oboroženi s tisto serčnostjo in tistim orožjem, kakor On, ki je „zarad prihodnjega veselja preterpel kriz“¹⁾. Zategadelj naj premislijo in prevdarijo ljudje najpervo to, kako da nasprotuje kerščanskemu življenju letati, kakor je navada, za vsakoverstnimi slastmi, bežati pred trdom, ki spremlja čednost, ter si ničesar ne odreči, kar se dozdeva našim občutkom prijetno in sladko. „Oni, ki so Kristusovi, so križali svoje meso s strastmi in željami vred“²⁾: iz tega pa sledi, da niso Kristusovi oni, ki ne zatajujejo sami sebe in se ne vadijo v poterpežljivosti ter ne zaničujejo mehkužnih slasti. Oživel je namreč človek po neskončni dobrotljivosti božji, da upa večne dobrote, od katerih se je bil oddalil: ali teh doseči ne more, razun, da skuša hoditi po stopinjah Kristusovih ter po njegovem zgledu vrvati svoje misli in življenje. In zato ni svet, ampak dolžnost, da „vsakdo nosi v svojem telesu mertvičenje Jezusovo“³⁾, ne le tisti, ki želé biti popolnejši, marveč vsi. — Že naravna postava sama, ktera zahteva, da človek čedno živi, kako bi mogla drugač ohraniti svojo veljavo? Po sv. kerstu namreč se zatire greh, ktereга smo po rojstvu podedovali, ne zatirejo se pa hudobne korenine, ktere je greh zasadil. Oni del človeka, ki je brez uma, če tudi tistim, kteri se mu protivijo ter se proti njemu z milostjo Jezusa Kristusa junaško borijo, ne more škodovati, vendar se bori z umom za gospostvo, vznemirja duha in voljo od kreposti samooblastno zadržuje s toliko silo, da brez vsakdarjega boja se ne moremo niti pregreham ubraniti, niti dolžnosti svojih spolnovati. „Ostane pa v kerščenih poželnost ali netilo, tako uči ta sv. zbor, ki nas sili, da se borimo; vendar pa ne more škodovati tistim, ki ne privolijo vanjo, ampak se po milosti Jezusa Kristusa junaško proti njej bojujejo: kajti kdor se bo postavno boril, bo kronan“⁴⁾. V tem boju je stopinja hrabrosti, ktere doseči ne more, razun izvanredna krepost tistih, kteri so v boju proti nagnjenostim umu nasprotujočim tako daleč dospeli, da je njihovo življenje tu na zemlji tako rekoč podobno življenju svetnikov v nebesih.“

(Dalje nasl.)

Govor g. Jožefa Pihlerja v katoliški družbi 20. in 27. svečana 1889.

(Dalje.)

Da je v resnici najviši bitje, da je Bog, — in da je po smrti človeka še drugo življenje, to

so verovali vsi narodi vsih časov, celo divjaki, — ter so istemu najvišjemu bitju po svoje, kakor so vedeli in znali, služili in mu darovali; hudim bogovom so darovali, da bi jih potolažili, dobrim bogovom pa, da bi si vsega dobrega izprosili.

Vsi malikovavski narodi skorej so imeli neko duhovništvo, katerih glavni posel je bil, malikom darovati; nekteri narodi so svoje duhovne imeli celo za višja bitja in jih skorej po božje častili, kar se še zdaj nahaja, se vé, da je to mogoče le pri poganih.

Kajn in Abel, sinova prvih staršev, sta pravemu Bogu darovala

Noe je po vesoljnem potopu Bogu v zahvalo daroval.

V času očaka Abrahama je bil duhoven Najvišjega, to je, pravega Boga in ob enem tudi kralj z imenom Melkisedek, kateri je kakor prava predpoda katoliškega duhovna kruh in vino Bogu daroval. Tega kralja in duhovna častljivo in pomenljivo ime se vsaki dan v molitvah pri sv. maši imenuje.

Stari očaki so bili v svojih družinah ob enem tudi duhovni in so pravemu živemu Bogu darovali.

Duhovništvo je torej tako staro, kakor človeštvo samo.

Izraelsko ljudstvo, katero je za časa starodavnih očakov v starem zakonu edino pravega Boga molilo, je imelo po povelji Božjem svoje duhovne in Bog sam je po Mojzesu določil, kedaj in kako se ima služba božja opravljati in darovati. Bog sam je določil, kateremu pristaja duhovska služba, duhovska oblast. To vse obsegajo tretje bukve Mojzesove, katerim se pravi Leviticus, tako imenovane po rodu Levijevem, sinu očaka Jakoba, kajti le iz rodú Levijevega so smeli biti duhovni. Mojzes pa, kateri je po povelji in pod varstvom Božjim, Izraelce iz egiptovske sužnjosti rešil in jih skozi puščavo peljal proti obljubljeni deželi, je bil tudi iz Levijevega, iz duhovniškega rodú. Ker je pa duhovništvo z daritvami starega zakona bilo predpoda katoliškega duhovništva in najsve-tejše daritve novega zakona, ali ni to pomenljivo, da se Bog ravno duhovnov poslužuje, da človeka, rešenega pri svetem kerstu ali po zakramentu sv. pokore peklenke sužnjosti, varno peljejo skozi puščavo tega zemeljskega življenja, skozi to solzno dolino proti obljubljeni deželi, to je, v sveta nebesa, in vsaki, kateri se njegovemu vodstvu izroči, nikdar in nikoli poti, ki pelje v življenje, zgrešil ne bo.

Z rojstvom Mesija, Sinu Božjega Jezusa Kristusa, se je pričel novi in večni zakon, zakon

¹⁾ Hebr. XII., 2. — ²⁾ Galat. V., 24. — ³⁾ II. Corinth. IV., 10. — ⁴⁾ Concil. Trid. Sess. V., can. 5.

milosti. Duhovništvo novega zakona je pa vstanovil Sin Božji Jezus Kristus, to je, Bog sam, neposrednje. Katoliško duhovništvo, o katerem bomo danes slišali, ima toraj od Boga samega oblast izvrševati duhovsko službo.

V latinskem jeziku se pravi višji duhovni pontifex, sploh duhoven pa sacerdos. Kako pomenljive so besede! Ne bom segel v razlago učenjakov o teh besedah, vendar pa mislim, da ne bo napačno, ako ostanem tudi le pri besedi Pontifex, ki pomeni tistega, kateri most napravi, most dela (pontem facere), most, seveda, v duhovnem pomenu. Plemenite tvarine, iz katerih je most zidan, so: vera, v kateri duhoven podučuje; beseda Božja, katero oznanjuje, sveti zakramenti, katere duhoven deli.

Po tem mostu človek čez dereče vode skušnjav, čez gnjusno močvirje pregréh in čez peklenško brezdno pride varno v večno zavetišče — k Bogu v svete nebesa. Ravno tako pomenljiva je tudi beseda sacerdos, po našem, tisti ki je posvečen, ki posvečuje in posvečeno Bogu daruje; to je navadni besedi mašnik popolnoma primerno, kajti katoliški duhoven, od katerega je tu govorjenje, ravno pri sveti maši posvečuje in daruje.

Ko je kdo za mašnika posvečen, bodisi svetovni ali redovni duhoven, nastopi vzvišeno duhovsko službo; njemu veljajo besede Kristusove, ko je rekel svojim apostolom: Kakor je Oče mene poslal, tako tudi jaz vas pošljem, to je, jaz, pravi, živi Bog, vam dam svojo oblast, grehe odpuščati i. t. d.

Višji pastir pošlje mladega duhovna med ljudstvo zverševati duhovsko službo, ali ga nastavi kot profesorja v bogoslovski šoli, kot učitelja ali vodja v druge cerkvene odgojišča, ali v drugi dobrodelni napravi kerščanske ljubezni. Duhoven podučuje mladino v ljudskih, v srednjih šolah, in koliko jih je, ki izdajajo, pišejo, vredujejo, dobre kat. časnike, kakor apostoli delajo za pravo omiko na verski podlagi.

Bil je čas in to pred ne mnogo leti, ko je le silo malo mladenčev stopilo v duhovski stan, in to je bilo posebno takrat, ko je bila novjšegna liberalna éra v cvetji. Nasledek tega je, da je veliko izpraznjenih duhovnij in pomanjkanje duhovnih delavcev. Pravi katoličani pa, spoznavši, da so duhovni v vsakem oziru največji prijatelji naroda, so žalovali zavoljo pomanjkanja duhovnov, in zavoljo tega še zdaj žalujejo, ta in una duhovnija prosi in prosi, da bi dobili duhovnov; pa ni mogoče vsim vstreči.

Kakor je duhovski stan naj bolj vzvišeni stan, tako je pa ta stan, ako le nekoliko poznamo razmere, tudi najtežavnejši stan.

O kolika odgovornost ima ta stan! Sveti apostol sam se je bal, da on, ko druge podučuje in jih vodi v večno življenje, sam ne bi bil zaveržen. Ako se priméri učenost, delovanje in odgovornost s prihodki, katere imajo duhovni, se mora blagrovati, da, občudovati junaške mladenče, kateri so brez ozira na časni dobiček, temveč edino le iz višjega namena, z milostjo Božjo, tako se obravnavali, da so srečno dospeli v duhovski stan: — brez zatajevanja gotovo ni bilo, ter se žertovali za dušni, toraj edino pravi blagor človeštva.

Le nevedni v poslovanji duhovnov, le nevedni v verskih rečeh, zoperniki in sovražniki duhovnov govoré, da je duhovski stan zložen, netežaven, da so duhovni premalo učeni, so preobilno plačani i. t. d.

Preden se duhovska čast doseže, se je treba veliko, veliko, vsaj toliko učiti, če ne, še več, kakor v kaki fakulteti univerze (vsencilišča). Ali mar niso bogoslovne šole v eni versti s fakulteti na univerzi? Ali ni vsega spoštovanja, da, občudovanja vredno, da duhoven na priliko, dušni pastir, pri primerno malih dohodkih, kot učenjak, kar je tudi duhoven, razun svete maše, brevirja, pridig in kerščanskih nauk, učenja šolarjev i. t. d. mora po več ur dolgo v ozki spovednici sedeti, poslušati, govoriti in zmirom duha natezati, da bo vsakemu spovedencu dajal prave nauke, da bode prav po Božji volji sodil in razsodil. To duhovno natezanje je večje in težje, kakor ko bi celi božji dan terdo delal na polji i. t. d. In kako hitro, brez ugovora, v vročini in v mrazu, pri najneugodnejšem vremenu, tudi v temni noči se poda duhoven s sveto popotnico k bolniku in naj ima tisti še tako nalezljivo bolezen, n. pr. kolero, kozé, legar i. t. d. Podá se duhoven v smertno nevarnost, in s tem pokaže, da je pripravljen dati svoje življenje za zveličanje svojih ovčic. Podá se ne le brezplačno, ampak velikrat revnemu bolniku in ubogi družini še milošnja deli. Ali mar nista v kratkem dva duhovna na Dolenjskem bila žrtvi svojega poklica?

Ali nas ne uči zgodovina vsih časov kerščanstva, da je bilo kakor v svetovnem tako tudi v redovnem duhovništvu največ in naj odličnijih učenjakov, ne le v bogoslovji, ampak tudi v drugem slovstvu in vedah in umetnijah, kakor v zvezdoznanstvu, v stavbi, v risanju in slikarji, v kiparstvu? Ali mar tudi zdaj ni tako? Ozmimo se le na najvišjega duhovna, svetega očeta papeža Leona XIII — „Lumen de coelo“, luč z neba.

ozrimo se na to stoletje, ali niso bili učenjaki n. pr. Slomšek, Metelko in mnogo drugih duhovskega stanu, enako mnogi še živih, ki se odlikujejo z učenostjo in vedo? Ali niso ravno duhovni vstanovili toliko dobrodelnih naprav in zavodov v prid terpečega človeštva, kakor sv. Vincencij Pavljanski, Don Bosko, in drugi. Posebno na Kranjskem — koliko je dijaških vstanov od duhovnov vstanovljenih in tudi drugih vstanov, n. pr. od Peter-Pavla Glavarja, škofa Wolfa, idr. Kdo je v srednjem veku, ki ga prostomisljaki za tako mračnega razvpivajo, ohranil človeštvu vedo in umetnost? Ne drugi, kakor duhovni, redovni in svetovni duhovni. (Dalje nastl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. („Kranjca Bog ne zapusti.“) Preteklo nedeljo ob 11ih je bil v čitalnici polno obiskan shod zaradi konstituiranja novega političnega društva, čegar pravila pa so preliberalna, ter bramba vere v njih še omenjena ni. Predno bi se bil odbor volil, so gg. Žitnik, vodja Povše in Kalan čversto pojasnili, kako zelo je napačno narod cepiti, kako da se brez konservativne stranke, brez duhovnov, čisto nič v prid narodu doseči ne more, pa kako sumljivo do konservativcev so v več ozirih že zdaj zopet delali, društvo na tihem snovali, shod zdaj na taki čas in dan djali, da mnogim še moč ni zraven priti itd.

Na nekatere zagovore je predsednik gosp. notar Svetec spregovoril še nekatere prav gorke besede v prid konservativne stranke in rekel med drugim, da duhovni so o vsih časih toliko delali, zveršili za narod in so tako zanesljivi, da se jim brez vse skerbí smé v vsakem oziru dati „beli papir“ (carta bianca) in vse poterditi, kar zahtevajo. Taki govori so imeli toliko moč, da izmed pričujočih nobeden ni imel kaj zdatnega zoper to povedati.

Zahtevali so naslednjič konservativci, da 2. §. v pravilih se mora tako preurediti, da velja kakor poprej glasilo: „za vero, dom, cesarja.“ da se tedaj bramba vere mora vzeti v pravila. To ni le, kakor bi kdo mislil, potrebno za duhovne, ampak za vsacega katoličana in za naš narod. Enako zahtevajo, da pride tudi primérno število konservativcev še v odbor. Volitev odbora pa je bila na štirinajst dni odložena. Nadjati se je po tem takem, da bi bila edinost v tem oziru dosežena ali saj nekako pokorpana, če ne bo zelénec zopet od drugod róg pokazal.

Iz Ljubljane. (Jud uči papeža, brezverci škofo, volki jagnjeta.) (Dalje.) Ker se kerščeni in nekerščeni judje tako bojé kerščanske podlage v šolah in življenji, je tukaj na pravem mestu, ako povemo nekaj zgledov iz nove šole, in sicer tako, kakor so jih gg. učitelji sami skusili in popisali.

Dunajski učitelji bi radi odvernili vedno več obdivjačenje mladine in so nedavno ondotnemu mestnemu odboru svetovali, da naj vstanoví naprave

za zboljševanje šolske mladine. Eden glavnih učiteljskih vodjev, ki je sam tudi učitelj na dunajski meščanski šoli, g. Jan. Wawrsyka, je popisal mnogotere spake divjačnosti in pregrehe dunajske šolske mladine, kar je vse sam doživel. Meščanski g. učitelj tedaj pravi:

No, je li naša mladina res surova, obdivjačena? Le resnična dejanja morejo razjasniti to prašanje! Oglejmo se, kaj počenja naša mladina.*)

Mladina na ulicah. Naša ljuba mladina gredé v šolo in iz šole se ustavi tu pa tam, naredí „štacijon“, in sicer na naj bolj obljudenih cestah, in tam brez ozira na memo gredoče kričé, vriskajo, žvižgajo, se tergajo. Gorjé memo gredočemu, kateri bi se prederznil razsajavce narazen spravljati; tu ga zasramujejo, kolnejo, ravs in kavs se ukljub pričujočim nadaljuje. — Pa kar neprevidoma nekaj novega. „Mladina lepega upanja“ je zagledala pijanega človeka; gosto ga obstopi, draži na vse mogoče načine, velikrat zato, da dela kratek čas memogredočim, ki obstajajo, se smeja in tako mladino spodbujajo k nadaljni razposajenosti.

Naključno pride k temu učitelj. „Nedolžna“ mladina se derví memo njega, nima še časa ga pozdraviti, nahaja pa dosti časa, njegovo ime po vsih mogočih variacijah oponašati.

Že je odbilo tri četerti, toda „ukaželjni“ mladini se še nič ne mudí, kratkočasi se še z ostudnim čečkanjem po hišnih stenah. Poslednjič udari šolska ura. En del se počasi pomika proti šoli, če je tudi že prepozno, — sej se dá pomagati. Četert na 9 je, ali tudi 3 četerti, vrata se odpró in „študent“ stopi v šolo. „Zakaj si prišel tako pozno v šolo?“ „Moral sem materi nekaj prinesiti“, odgovorí mladič prav zložno; če tudi več šolarjev terdi, da ~~X~~ je pred tremi četerti ure dražil pijanca na ulicah, on vender čversto svojo guli in pravi, da jutri prinese zagovor. Drugi dan res prinese zagovor, ki ga je pa sam spisal.

O drugem slučaju pripoveduje: Poleti „volks-schulstudent“ najde hitro družčino pri „strabancarjih“, ki se po večih terghih pogosto naslanjajo na rante, da jih solnce obseva. Ako jih policija pri miru pustí, nadlegajo memogredoče, ali pa se posvetujejo, kar smejo poslušati tudi „volks-schulstudenti“, kako bi mogli ložej kje okraštati ali ulomiti. Šolski svétniki, policaji in sodnije vedó, kako dostikrat so taki šolarji toženi kot potepuhi, tatovi, celo kot roparji. Tudi časniki pišejo velikrat, kako prekanjeno, goropadno počenja en del te mladine.

Poslednjič je konec posvetovanj, že je precej pozno in paglavci jo pomerijo proti domu, pravijo, da so bili pripteti („nachtsitzen“), akoravno so „čisto nedolžni“; češ, učitelj jim je storil krivico. „Ubožci“ so zdaj omilovani, in pri tem padajo debele zabavljice kakor toča na učitelja; vse drugo se mu reče, le nič dobrega ne. Spaček učenec se smeja na tihem in veseli se, da je dobre starše tako premeteno osleparil, in to mu dá pogum, da drugo jutro gre v šolo. „No, kje si bil pa včeraj?“ vpraša učitelj. „Bolan sem bil, tukaj je spričalo!“ Učitelj pogleda in reče: „To opravičenje si ti sam pisal in tudi podpisal!“ — „Oče ne znajo pisati.“ Učitelj poišče „izkaz“ tega

*) Ako se komu čudno zdi in mu se na sméh gre, ko te reči bere, naj vé: da iz tistih dečkov se vzgojajo tisti tatovi, sleparji, roparji, samomerci, o katerih se nam tolikrat poroča z Dunaja.

učenca in najde, da je od očeta podpisan ter se prepriča, kakošen lažnjivec je ta šolar. Pride pa še huje.

(Konec prih.)

Z Berda. Dobra knjiga je človeku skoraj naj bolji tovarš in prijatelj. Želel sem že delj časa videti in brati knjigo „die geistliche Beredsamkeit,“ spisal P. Jožef Jungmann, S. J. To zimo se mi je želja spolnila. Dobil sem to knjigo v roke, bral jo z veseljem in rastočim zanimivanjem. Ko sem jo prebral, smem reči, to je knjiga, zlatega denarja vredna. Kinčala bo vso knjižnico, nobenemu ne bo žal, ki si jo bo omislil. Ta knjiga obravnava vse strani govornišva, govori obširno o katehnetiki, ter posebno povišuje zasluge pokojnega nadškofa Solnograškega, (poprej škofa Ljubljanskega), Avguščina Gruberja.*)

V tej knjigi je silno veliko lepega uka, „doctrina sana“; v nji najde duhovni pastir dosti pojasnila za vse okoliščine za duhovske opravila. Naj bo zlasti mlajšim duhovnom, posebej pa bogoslovcem živo priporočena: tolle, lege!

P. Jožef Jungmann, ki je pred 5 leti umerl v Inomostu, kjer je bil profesor bogoslovstva na univerzi, je tudi spisal še dve drugi knjigi, ki ste jako važni in zanimivi, in sicer: „Ueber das Gemüth u. seine Thätigkeiten“ in „die Aesthetik.“ Smém reči o teh knjigah, kdor jih prebere, se iz njih več nauči v par tednih, kakor iz časopisov cela leta, naj bi jih še toliko prebiral.

Peš-potovanje z Juga skoz Slovenijo v Rim. (Dalje.) Pri tej priliki naj omenim sledeče: Bil sem v Rimu tenko izpraševan, kako smo pri nas o odpustkih podučeni. Povedal sem, kar vém, vse je bilo prav in vprašali so me, kedo mi je učitelj verski bil, ali dušni voditelj? Imenoval sem knjige, osobito izvrstni nauk o odpustkih v „Cvetju iz vertov sv. Frančiška,“ potem pa poduk mojega nekdanjega dušnega voditelja mnogo lét, v. č. očeta iz reda sv. Frančiška. Vprašali so me, da li pristavljam po vsakem očenašu in zdrava-Mariji tudi hvalnico čast bodi B. Očetu, Sinu in svetemu Duhu i. t. d.? Tudi to storim vselej, kadar za odpustke pogoje opravljam.

Rekli so, tako je prav, se spodobi in mora biti. Vemo pa, da o odpustkih in njihovi zadobitvi so verni po več krajih jako poveršno podučeni; vemo, da slavnica: Čast bodi očetu i. t. d. se opušča, ali nikdar ne opravi po vsakem očenašu in zdrava-Mariji.

Istina je, da ona slavnica se pri nas ne opravlja, ne pri očenaših po litanijah, ne kedar se opravlja očenaši in zdrava-Marija za odpustke; število očenašev se izmoli, ter nazadnje se še le pristavi jedna slavnica zgoraj omenjena. V Rimu in Italiji ni tako, tam se povsod, v cerkvi in doma, k vsacemu očenašu in zdrava-Mariji pristavi čast Očetu, Sinu in Sv. Duhu i. t. d. Naj bi se trojno-edini Bog s to hvalnico pogosto in vedno slavil. Prav to že sama sv. Cerkev kaže, ker je v svojih duhovnih molitvenih urah večinoma po vsacem psalmu pristavila ono lepo in visocega pomena hvalnico; toraj se tudi po vsacem očenašu in zdrava-Mariji spodobi, akoprav se jih več zaporedoma moli; osobito pa, kedar se molijo v zadobljenje ss. odpustkov. Ako bi kdo temu ugovarjal,

mu na vse ugovore odgovorim: Boljše je storiti tako in opraviti to, kar je boljše in dostojniše, kar je v Rimu, v sv. cerkvenih redovih i. t. d. že starodavna navada.

Pri obiskovanju sedmerih pglavitih cerkev mesta Rima opravlja sva skupno molitve, še posebej za vso sv. kat. Cerkev, nje pglavarja in vse škofo, za vso duhovščino in vse mladenče, ki se za svečeniški stan pripravljajo; za vse redovnike in redovnice vseh redov sv. Cerkve, za vse misijonarje; za blagor, rast in krepost svetovnemu, osobito potrebemu in koristnemu sv. III. redu sv. Frančiška Seraf.; za našega cesarja Frančiška Jožefa, in vse avstrijsko cesarstvo; osobito pa za vse Slovence; za spreobrnjenje grešnikov, za premago in uničenje hudobnih, nevarnih in zlobnih društev; za posebej priporočene, za poedinjenje vzhodnje ter razkolne cerkve. Naposled pa za krivoverce kerščanske, za mohamedance in pogane. Zahvale, zadostila, češčenje in prošnje po obširnem namenu romanja v Rim in druga velika svetišča.

(Dalje nast.)

O potovanji v Lurde nam je došlo naslednje pisanje z Juga: V „Kat. Listu“ je sprožil nekdo misel, da bi tudi Hervatje pripravili skupno potovanje v Lurde. Drugi dopisnik daje že nasvete in važne napotke. Ker vem, da bo zanimivalo marsikterega Slovenca, ali ga celo na pot zvabilo, če izve, kakšno bi bilo to potovanje, naj podam glavne čertice. Dopisnik pravi, da pravec potu bi bil ta: Zagreb, Terst, Videm, Benedke, Padova, Verona, Milan, Turin, Modena, Chambery, Lyon, Avignon, Tarascon, Nimes, Lunel, Narbonne, Toulouse, Tarbes, Lourdes; tako tudi nazaj; a dobiti bi se moralo dovoljenje, da se morajo potniki vsaj 3krat ustaviti na Francoskem in tolikrat na Talijanskem. Na tem potu ne bi se vidil Pariz; ali on romarja preveč ne zanima, zlasti ker je na imenovanem potu še večih umetnin. Z biljetom posebnega vlaka moreš dobiti pri prevljudnih francoskih šefih dovoljenje za skok v mesto ali okolico. Če potuješ sam, stalo bi te najmanj 100 fr., podjetnik pa more dobiti, da se jih skoro za ceno vozi 200 deležnikov. Dopisnik predlaga, naj si ne iščejo podjetnika tujca, naj bodo sami podjetniki, pa da naj najmo družbeni vlak samo do Lijona, ob enem pa naj se s franc. žel. družb. (Paris-Lyon-Méditerranée) pogodé za posebni družb. vlak v Lurde, ker to bi bilo najcenejše. V Lijonu so tudi možje, ki iz verskega prepričanja vsakemu radi postrežejo. Dopisnik (J. J—é) more služiti z adresami. Naravnostnega vlaka, kakoršen je bil oni v Rim, dopisnik ne želi nikomur, kjer nima kje počiti, zatoraj bolje dva. Nato našteva prijetnosti pota in njegove težave. Pred vsem je treba, da ima družba takih ljudi med seboj, ki znado francoski, ker od Mont-Cenisa naprej si ne pomoreš niti z latinščino, ker je taka, da je ne umevaš. Že na Talijanskem, še bolj pa na Francoskem, se sprevodnik za potnika ne meni; ne odgovarja mu prašan, ne pokaže mu vlaka, ne odpre mu vrat, potnik mora to sam vedeti, ali pa si vednosti iskati v knjigi in pri sopotniku. Zato so pa železnični vradniki prav „galantni.“ Dopisnik je krenil z nagličem 2 uri od svoje pike, pa za to vožnjo ni plačal nič, celo z največo prijaznostjo so mu odperli salon, v katerem naj spi, dokler ne pride zanj pripravi vlak. — Jé se na Francoskem dobro, obilno,

*) V kratkem pošljem „Daniel“ cerkveni govor, ki ga je imel ta sloveči škof 4. januarja 1824 v stoljni cerkvi Ljubljanski.

ceno. Ne naročuj pa ničesa, ampak čakaj, da ti pri-
nese, potem pa jej in pij, ker plačaš enako, če si
pojedel pol ali vse, ali nič ne. Zabavljanja od ne-
vljudnih in brezvernih ljudi se ti na tem potu ni
bati. Ljudstvo je navajeno videti svetno in redovno
duhovščino in redovnice, ki potujejo skupno. Dunajski
vlak je bil v Parizu gerdo sprejet, ali zato, ker je
bilo iz Dunaja tako naročeno, ali zato, ker je bil
nemški; znana je razmera med Francozi in Nemci.
Dandanes živajo na Francoskem posebne simpatije
vsi Slaveni. Le reci, da si Hervat, pa se bo trudil
te razumeti. Slavena precej poznajo: aujourd'hui,
Nemec poreče ošurdij, Slaven ožurdvij. Toraj je bolje
pridruževati se Slavenom, ki potujejo na Francosko,
kakor Nemcem.

Marija čista Devica.

Marija, čista D'vica,
Nam vsem priljubljena,
Kristjanom pomočnica,
Bod' nam pozdravljena.

Presvetla ti Danica,
Svetovom rajski žar,
Devicam ti Kraljica,
Kristjanom moč vsikdar!

Kedar mi serce poka,
Le k Tebi se ozrem,
In Tvoja mila roka
Odtegne dušo zlém.

Otroci, le častimo
Devico milo to,
Nikdar ne pozabimo
Ljubiti vroče njo! —

A. Jelenova,
nčenka pri šolsk. Sestr. v Celji.

Razgled po svetu.

Dunaj. Kardinal nadškof Ganglbauer je bil ukazal,
da naj se v treh Marijinih cerkvah na Dunaju opravi
slovesna božja služba za blagor cesarske hiše. O tej
priliki, pravi „Salzb. Kirchenzeitung“, se je opazovala
zelo žalostna neprikazen. Ne enega liberalnega levi-
čarja od nobenega zborstva ali družbinstva ni bilo
pričujočega! Sklep kratke notice v omenjenem listu
je: „O diese Loyalitäts-Heuchler!“

Za veliki katoliški shod na Dunaju je odmenjen
29. in 30. dan mesca aprila.

Rim. Drugim škofom, ki so poslali sv. Očetu
pisanja verne vdanosti in proteste zoper
oplenjenje papeževe države, so se v novejši dobi
pridružili: škofje zedinjenih ameriških
držav; škofje iz Brazilije; škof z Bruse z
armenskimi katoličani z Bitinje; škof z Erzera, v
azijski Turčini z armenskimi katoličani svoje ško-
fije; nadškof iz Karakosa v južni Ameriki s svojim
metropoliškim kapiteljom; nadškofije in škofje s
Kanade.

Prusko. Rabinski novinec Maks Bernstein v Bra-
tislavu je osemletnemu dečku vzel nekatere kaplje
kervi — in obsojen je bil na tri mesece v ječo.

Angloško. Kardinal Manning in nadškof v Vest-
minstru bo 8. rožnika 1890 obhajal svojo škofovsko
25letnico.

Serbija. Srbija ni srečna s svojimi knezi in
kralji. Še naj večje zmešnjave so pa s sedanjim kra-
ljem Milanom; ki ima lepo ime, pa ne vém, če tudi
tako lepo zgodo. Veliko je imel opraviti s svojimi
ministri, s svojim narodom, in poslednjič še razpor
s svojo soprogo Natalijo, od ktere se je poslednjič
celo ločil, se vé, zoper vsako kerščansko postavo.
Po vsem tem pa se je ločil tudi od novopridoblje-
nega kraljevega prestola. Odstopil je na korist
svojemu sinu, Aleksandru I. Med njegovo nedolet-
nostjo bodo deželo vladali minister Ristič in generala
Protić in Belimarković. Pervi in zadnji sta menda
rusoljuba, srednji prijazen Avstriji, pa malo ljubljen
pri narodu. Milan je še le v 35. letu in Aleksander
ima boje 12 lét. Da se utegnejo pri tacih okoliščinah
reči kaj drugač zasukati, ni dvomiti.

Zdaj časniki ugibajo, zakaj je Milan odstopil.
Misli se, da vzrok so njegove razmere do Rusije in
Avstrije, ker je bil bolj vdan Avstriji, kakor pa Rusiji,
in da bi mu okoliščine bile težko dopuščale, da bi
bil do Avstrije popolnoma mož-beseda.

S tem se zлага tudi naznanilo, da v Sofiji je
naznanilo iz Srbije naredilo neprijeten vtis.

Kina. Iz Pekinga naznanjujejo znamenito novico,
ki poterjuje, da se med pogani katoliška vera toliko
bolj razširja, kolikor bolj med katoličani peša.
10. grudna u. l. so v glavnem kitajskem mestu Pe-
kingu posvetili velikansko katoliško škofijsko stoljno
cerkev naj svetejšemu Zveličarju na čast. Ta je naj
večja kerščanska cerkev na vsem Kitajskem. Slo-
vesno Božjo službo je obhajal škof Tagliabue. Med
drugimi so bili pričujoči poslanci: francoski, nemški,
španjski, belgiški, severno-amerikanski in japonski;
pozneje je prišel tudi kitajski minister Šun, kot ce-
sarjev namestnik, spremljan od višjih vradnikov. Po
božji službi so se pričujoči zbrali k obedu pri škofu.
Škof je imel nagovor in govorili so tudi poslanci
francoski, nemški, severno-amerikanski in pa Šun.
Poslednji je napil mojstru nove cerkve. Abe-Favier-u,
ki je z malimi pomočki res velikansko delo doveršil.
Cerkve je zidana v gotiškem zlogu, 248 čevljev dolga
in 108 č. široka. Delali so domači kitajski delavci.
Bog daj, bi se ta velika dežela popolnoma odperla
kerščanstvu. — Ako se s tim priméri, kar je bilo
nedavno naznanjeno, da tudi japonski Mikado bode
dal deželi vstavo ter svobodo, bi to bila dobra
znamnja.

1. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

(Splošnji namen za mesec sušec (marcij).)

a) Glavni namen:

Žertve nasladnosti.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Konec.)

Te tedaj sodite in prekolnite, pravi apostol
(Jud. 22.) o vseh onih, ki tudi hočejo v svoji terdovratnosti

in pregrehi vse seboj zapeljati; ti se morajo od nas ločiti, in mi od njih. Drugih pa se usmilimo, ter jih rešimo, odtegnivši jih tako rekoč ognju, vendar s strahom in previdnostjo, da se sami sebe ne poškodujemo, temveč v čistosti hodimo sredi hudobnega in grešnega zaroda, med katerim svetimo kot nebesne luči. (Fil. 2. 15.) Usmilimo se toliko in toliko svojih sozemljanov, ki so padli tako globoko, da komaj še vedó, kaj je desna, kaj leva, kaj dobro, kaj hudo, in priskočimo jim na pomoč s svojo molitvijo k sv. Jezusovemu Sercu.

Jezus Kristus, križani, je sploh učenik človeštva, a pred vsem v nasladnosti omamljenega in umirajočega sveta. Kristusova kri vzgaja lilije; in na vzoru in vzgledu vseh, ki so njegovi, ki so križali svoje meso, pregrehe in strasti, ki nosijo na svojih telesih zatajevanje Jezusovo ter bolečine Kristusove na svojem telesu dopolnjujejo; iz tega bo mesen človek se zopet učil tega, kar je duhovno. Spoznavši sramoto, v katero je zagazil, bo postal ponižen. V svoji ponižanosti bo jél zopet moliti, po molitvi se bo v dušo zopet vselila milost, s katero bo zmagal hudobno poželenje; s to milostjo bo iskal veselja ondi, kjer v resnici biva, v ljubezni Božji, v Jezusovem Serci. Z gorečno molitvijo in pogostim prejetjem ss. zakramentov, prav posebno sv. Obhajila, zadobimo v Jezusovem Serci proti mehkuznosti in strasti duha moči in zatajevanja in ono ljubezen Božjo, ki bo nas same vzdržala in povzdignila, pa tudi druge rešila.

b) Posebni nameni:

22. S. Katarina Švedska. Severni misijoni. Važne stavbinske zadeve. Prav veliko mlačežev.

23. S. Viktorijan. Vradništvo, da bi se bolj zavedalo svojih katoliških dolžnosti. Prav mnogo velikih grešnikov. Da bi se odpravilo prostozidarstvo z vpljivnih mest.

24. Tretja postna ned. S. Gabrijel. Misijonarji in pridigarji. Važne zadeve zaradi poklica. Več župnij.

25. Marijino oznanjenje. Marijina družba in zveze. Da bi se vsi vredno pripravili za prvo sv. Obhajilo. Več na novo spreobrnjenih in njih dobrotnikov.

26. S. Ludger. Vestfalen in Saksonska. Važna dušna pastirstva. Starši in predstojniki, ki so pozabili na svoje dolžnosti.

27. S. Rupert. Solnograška in Bavarska. Malomarni, razposajeni in nevbogljivi otroci. Za popolno odstranjenje nekega zla. Volitev nekega škofa.

28. S. Guntram. „Duhovni in obhajanci.“ Da bi se združili bogatini ter rešili delavsko vprašanje v kerščanskem duhu.

29. S. Ludolf. Meklenburška. Prav veliko nekatoličanov. Za odvernjenje mešanih zakonov. Mnogo padlih in zapeljanih.

30. S. Janez Klimak. Hrepenenje po pravem napredku. Več vzgojnikov in vzgojnic in njih gojenci. Dobri posli.

31. Četerta postna ned. S. Agilolf. Kolinska nadškofija. Vse poslano, a ne še uslišane zadeve. Mesca marea umerli in oni udje molitvenega apostolstva in Jezusovega Serca bratovščine, ki bodo umerli v aprilu.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Dijak za pomoč, da bi mogel dalje študirati, priporočen Naši ljubi Gospej presv. Serca, sv. Jožefu in sv. Alojziju. — Za serčni mir na prošnjo Naše ljube Gospé, sv. Jožefa in sv. Antona Padovanskega in za odvernjenje nesreče v neki zadevi. Da bi bila želja uslišana, opravljam 9dnevno. Uslišanje in zahvala se naznani.

Zahvale.

Na priprošnje Naše ljube Gospé presv. Serca, sv. Jožefa in družih svetnikov smo bili uslišani zastran stanú svojega sina, da si je izvolil, kakor smo želeli. S tem tedaj naznanjamo naj serčnišo zahvalo Mariji in svetnikom: Večna čast in hvala Bogu! Vedno čiščenje Mariji in svetnikom Božjim!

Z Gor-njskega.

F. in M.

Sestri moji se je bilo na pameti zmešalo, in vsled tega zblaznil je tudi njen mož. Dali so oba v napravo za blazne v G. Obenil sem se, ker ni bilo pozemeljske pomoči več, pa k Mariji. Opravljal sem 9dnevno pobožnost k Naši ljubi Gospej, ter obljubil uslišanje naznaniti po „Zg. Danici.“ Zdaj, čez pet mesecev, mi piše sestra sama, da je že domú prišla, ker je popolno ozdravljena. Tudi možu gre že na bolje in upanje je, da tudi on popolno ozdravljen kmalo zapusti žalostno napravo. Čast in hvala bodi tisučkrat Naši ljubi Gospej Jezusovega Serca!

L. J. *)

Listek za raznoterosti.

G. Karol Dežman, deželni odbornik, kustos deželnega muzeja itd., je po daljšem bolehanji, previden s ss. zakramenti za umirajoče, umerl pretekli ponedeljek, to je, 11. t. m. popoldne ob 1. Bog mu bodi milostljiv.

Za post in za celo leto! Pokojni g. Jož. Jerič je zapustil več stotin prijazne knjižice:

Sv. Križev pot

za katoliške kristijane, kakor ga navadno v Rimu molijo. (Z dovolj. vis. č. knezoškofijstva.) Kdor bi želel kaj teh bukvic, ki so pripravne zlasti za mladinsko šolsko in drugo, ki rada pobožnosti naglo opravi, jih dobí brezplačno pri vredništvu „Zg. Danice“, ali pa pri gosp. kat. Keržiču. Dedinje to rade darujejo, da se več molitve storí in da se mladina privadi križev pot pogosto opravljati.

† **V Volčeh** je 7. t. m. po dolgi bolezni mučni bolezni, večkrat previden s ssv. zakramenti, v Gospodu zaspal ondotni čast. g. fajmošter Jan. Golja. Blagi rajni, dolgoletni prijatelj in naročnik „Zgod. Danice.“

*) Op. Ta „zahvala“ nam je došla brez polnega podpisa, torej ne moremo za obseg porok biti. Zakaj bi se vredniku imé ne zaupalo? sej natisnemo ga ne, ako posiljavec ne želi. Vr.

je bil rojen v Tominu 24. sveč. 1829, posvečen 21. kim. 1853. Domači ga sorodnikom in prijateljem gorko priporočajo v molitev in blagi spomin. Bog mu daj večni mir!

Katoliške univerze in učilišča. Tudi v Kanadi, v Ameriki, bodo katoličani napravili katoliško vseučilišče, in sicer v mestu Otava... Vseučilišča, po katerih so profesorji judje, ali brezverci, ali sploh verski sovražniki, taka vseučilišča niso sreča, ampak nesreča in poguba za vsako deželo: iz slabih šol namreč izhajajo tisti služabniki in opravniki, o katerih se neprenehoma sliši, da okradejo zdaj tu zdaj tam kak vrad, pošto ali kakoršno si bodi napravo, da vlamljajo v hiše, ropajo, ljudi koljejo in pobijajo. Ne manj hudega delajo taki malopridneži v nravnem svetu; zakaj kdor je z božjimi zapovedmi v razporu, on o vsaki priliki troši seme pohujšanja. Zakaj se razuzdanci tako hudo bojé katoliške šole? Zato, ker se bojé, da taka šola bi bila uzda za njih hudobije. Po njih zaumenu je svoboda to, kar brez kazni hudo delati.

Ali za, ali zoper? Neki učitelj, kakor piše „Slovenec“, je svojim tovaršem dal ta-le svet: „Slovenski tovarši, ne dajmo se nikakor motiti; mi nimamo vzroka potegovati se niti za, niti zoper Liechtensteinov predlog. Naša naloga naj bo: delovati za povzdigo našega narodnega šolstva....“

Gospod učitelj menda ni slabo mislil, da se tako prepir ložej odverne; toda reč je vendar treba malo globokeje prevdariti. G. učitelj po tem načelu vstreže svojemu stanu „kakor učitelju“, ne pa sam sebi „kakor katoliškemu kristjanu.“ Ako tedaj bi g. učitelj ne bil kerščen, mu je čisto eno: verska ali brezverska šola; če je pa kerščen, moral bi biti neznačajnik, ako mu je vse eno, naj so vérske ali brezvérske šolske postave!

Iz Zanzibara. 11. sušca naznanjajo, da tisti dan so bili rešeni misijonski sužnji, ki so bili pri Pugu vsužnjeni.

Iz Filipopola. (Poterjenje.) Prejel sem pred nekterimi dnevi Vaše drago pisanje in poštno nakaznico za 110 gld. a. v. Od tega denara sem že oddal 40 gld. oo. Gospodovega vstajenja in 5 gld. poslal usm. sestram v Adrijanopol; od ondod prejmete poterdila. Za nam odločenih 65 gld. tisučera hvala! Ne pozabite nas tudi v prihodnje...

V Filipopolu, 9. sušča 1889.

P. Menini,
nadšk. in apost. vikar za Sofijo in Filipepol.

Iz rimskega Martirologija.

3. sušca.

V Sveti deželi ss. mučenca: vojak Marín, in senator (starašina) Asterij, o Valerijanovem preganjanji. Pervi je bil zatožen od tovaršev, da je kristjan, in ker je pred sodnikom na ves glas vero pričal, je bil ob glavo djan. Asterij pa je svojo obleko pogernil pod truplo marternikovo, ko je bil obglavljen, in ga je na rame zadel...; toda čast, ki jo je skazal mučencu, je zdajci tudi sam prejel (namreč, bil tudi on ob glavo djan).

Na Španjskem god ss. mučencev Hermiterija in Keledonija. Bila sta vojaka v Galeciji; ko je skipelo preganjanje, sta se podala v Kalaguri zarad spoznavanja Kristusovega imena; tam sta razna mučenja preterpela in krono marternikov dosegla.

Ravno tam so smert preterpeli sveti mučenci: Feliks, Lucijol, Fortunat, Marcija in tovarši.

Zopet so sveti vojaki, Kleonik, Evtropij in Basilisk v preganjanji cesarja Maksimilijana, pod poglavarjem Asklepijdom, bili križani ter so častitljivo zmago dosegli. (Bili so pač serčni vojaki za sv. vero; naj bi jih bolj posnemali dan današnji!)

V Briksnu sv. Ticijan, škof in spoznovalec.

V Bambergu sv. Kunegunda cesarica, ki je prebogata z dobrimi deli in svetim življenjem, sveto umerla in po smerti bila s čudeži poveljučana.

Za vsaki dan veljá pristavek: In še drugi mučenci, spoznovavci in svete device. Svetnikov je namreč nezmérno veliko po mnogih krajih.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Iz Velesovega 8 gld. — Iz Tersta 1 gld. — Iz Krašnje 10 gld. — Iz Studenega 13 gld. — Iz Starega loga pri Kočevji zopet 7 gld. 50 kr. — Iz Blagovice 15 gld. — Z Reteč na Gorenjskem 7 gld. 12 gld. — S Fužin 7 gld. — Po č. gg. Uršulinarijah 15 gld. 72 1/2 kr. — S Spodnjega Tuhinja 27 gld. 20 kr. — S Šenčurja pod Kumom 18 gld. 40 kr.

Za dijaško mizo: Iz M—ša 10 gld. — Č. g. kapl. Tom. Potočnik 2 gld. — Preč. gosp. župnik Jan. Potočnik 5 gld. — Vis. r. grofinja Sofija Auerspergova in bl. kontesi 3 gld. — Č. g. J. M—š 5 gld. — Č. g. kapl. Fr. Marešič 2 gld. — Č. g. kat. Š. Zupan 5 gld.

Za sv. Detinstvo: „Moj Jezus usmiljenje!“ 2 gld. — „Za duše v vicah“ 10 gld. — Z Brezovice 3 gld. — Č. g. Tomaž Potočnik, kaplan v Dobu, 42 gld. — Čast. g. Simon Zupan, nunski katehet v Loki, 60 gld.

Za pogorelece v Šempetru na Notranjskem: Z Brezovice po preč. gosp. župn. Jan. Potočniku 20 gld. — Po preč. g. mestnem župniku J. Rozmanu 14 gld. — Vače po č. g. župniku M. Poču 4 gld. — Neimenovana 10 gld. — Preserska fara 6 gld.

Za Marijanišče: Preč. g. župnik J. Potočnik 2 gld. — Čast. gosp. Andr. Zaman 3 gld. — Čast. g. Mat. Zarnik 3 gld.

Za afrikanski misijon: Ant. Miklavec 1 gld. — „Za duše v vicah“ 10 gld.

Za bulgarski misijon: „Za duše v vicah“ 10 gld. Za misijone v Kini: „Za duše v vicah“ 10 gld. Za Detoljuba: Č. g. Š. Zupan 1 gld. Za družbo sv. Leopolda: Ant. Miklavec 1 gld. Za misijone: Po preč. H. Sattnenju 10 gld. 40 kr. Fr. Strumbelj.

Za Macedonijo: N. N. v Dek. za deško semenišče 5 gld.

Za sv. Očeta: Nekdo tolar za 2 gld.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Jak. Kit.: Oddano pri založn.; pa žal. da listi od štev. 4. so pošlji.